

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek (NCKO)

dr. Ruben Fukkink
dr. Mirjam Gevers Deynoot-Schaub
drs. Katrien Helmerhorst

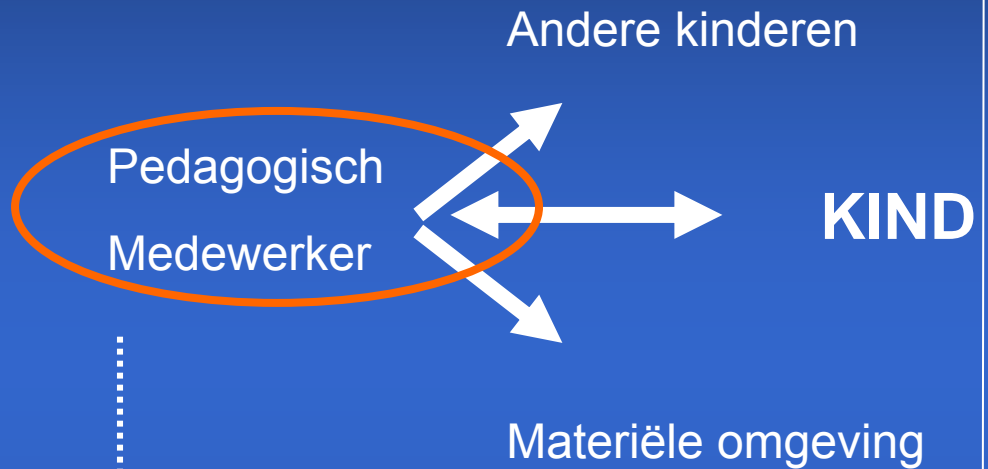
workshops
ABVAKABO FNV 7 oktober 2009

STRUCTURELE KENMERKEN

- Staf- stabiliteit
- Staf-kind ratio
- Groepsgrootte
- Groepsstabiliteit

PROCESKWALITEIT

SLEUTELFIGUUR!

Pedagogisch medewerker is de

Sleutelfiguur:

→ Interactievaardigheden belangrijk!

Interactievaardigheden

Wat zijn dat?

Dit zijn de vaardigheden van de pedagogisch medewerker tijdens de interacties/omgang met alle kinderen in de groep.

Interactievaardigheden

Waarom zijn deze belangrijk?

Omdat deze van invloed zijn op de ontwikkeling en welzijn van de kinderen in de groep

6 Interactievaardigheden

- 3 'basale' vaardigheden
- 3 'educatieve' vaardigheden

3 'basale' vaardigheden

1. Sensitieve responsiviteit
2. Respect voor autonomie
3. Structureren en grenzen stellen

Sensitieve responsiviteit

Pikt de pedagogische medewerker de signalen op van de kinderen en reageert ze op een goede manier? Is hij/zij een veilige haven voor het kind?

Respect voor autonomie

Geeft de pedagogische medewerker ruimte aan de kinderen? Stimuleert hij/zij actief dat kinderen zelf iets doen? En op hun eigen manier?

Structureren en grenzen stellen

Hierbij gaat het er om of de pm-er op een goede manier de kinderen duidelijk kan maken wat er van de kinderen verwacht wordt en hoe ze ervoor zorgt dat de kinderen zich daar aan houden.

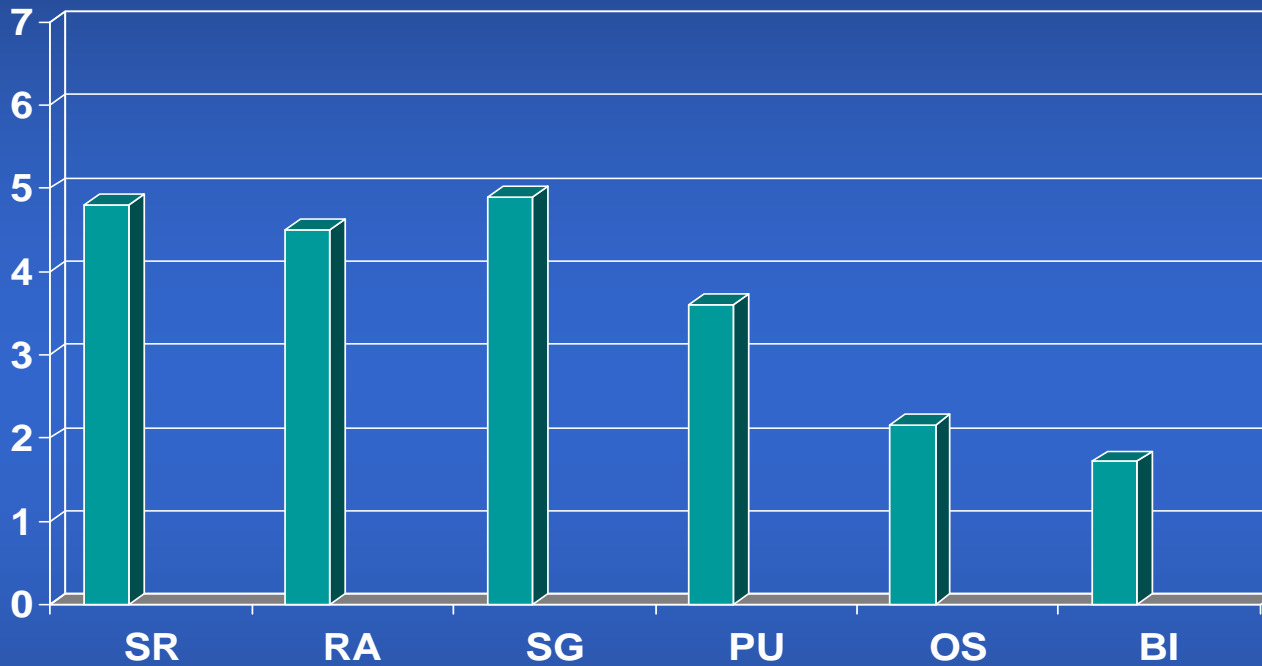

3 'educatieve' vaardigheden

1. Praten & Uitleggen
2. Ontwikkelingsstimulering
3. Begeleiden van Interacties

Gemiddelde scores Interactievaardigheden (NCKO, 2009)

Nu: Workshop **Ontwikkelingsstimulering**

Vraag: Waar denk je aan?
 Wat is het volgens jou?

Ontwikkelingsstimulering

Wat is dat?

Dit gaat over de extra dingen die de pedagogisch medewerker doet om kinderen te stimuleren op verschillende vlakken/vaardigheden.

Ontwikkelingsstimulering

4 verschillende ontwikkelingsgebieden v/h kind:

1. Motorische vaardigheden
2. Cognitieve vaardigheden
3. Taalvaardigheden
4. Creatieve vaardigheden

Ontwikkelingsstimulering

Hoe doe je dat?

Een pedagogisch medewerker kan de verschillende vaardigheden van de kinderen stimuleren door bijvoorbeeld:

- de aandacht van de kinderen op bepaalde dingen te richten
- nieuwe activiteiten of nieuw spelmateriaal aan te bieden
- op nieuwe mogelijkheden van het spelmateriaal te wijzen.

Ontwikkelingsstimulering

Beschrijving *hoge* score:

De pedagogisch medewerker...

- biedt veel 'extra' stimulering,
- aangepast op aandacht, ontwikkelingsniveau en gemoedstoestand v/h kind
- prikkelt interesse v/h kind maar geen overstimulering
- gebruikt de momenten die zich voordoen

→ Kinderen hebben interessante en leerzame ervaringen!

Ontwikkelingsstimulering

Beschrijving *middelmatige* score:

De pedagogisch medewerker...

- stimuleert wel, maar het kan nog beter
- maakt geen gebruik van de momenten die zich voordoen
- De stimulering is bijv. te makkelijk of te moeilijk (gewoontes)
- De stimulering wordt niet aan alle kinderen gegeven

→ Kinderen hebben zo af en toe interessante en leerzame ervaringen

Ontwikkelingsstimulering

Beschrijving *lage* score:

De pedagogisch medewerker...

- stimuleert niet of nauwelijks
- heeft alleen interacties met kinderen tijdens de verzorgingsmomenten of als kinderen er om vragen
- reageert wel vragen van de kinderen, maar voegt niks 'extra's' toe

→ Kinderen hebben niet of nauwelijks interessante en leerzame ervaringen

Ontwikkelingsstimulering

En nu zelf scoren....!

NB: "Tijdens de workshops zijn diverse fragmenten vertoond om de interactievaardigheden duidelijk te maken en te bespreken"

Begeleiding van interacties

En nu zelf scoren....!

NB: "Tijdens de workshops zijn diverse fragmenten vertoond om de interactievaardigheden duidelijk te maken en te bespreken"

Enkele dilemma's en vragen bij begeleiding van interacties

Speelt dit een rol?

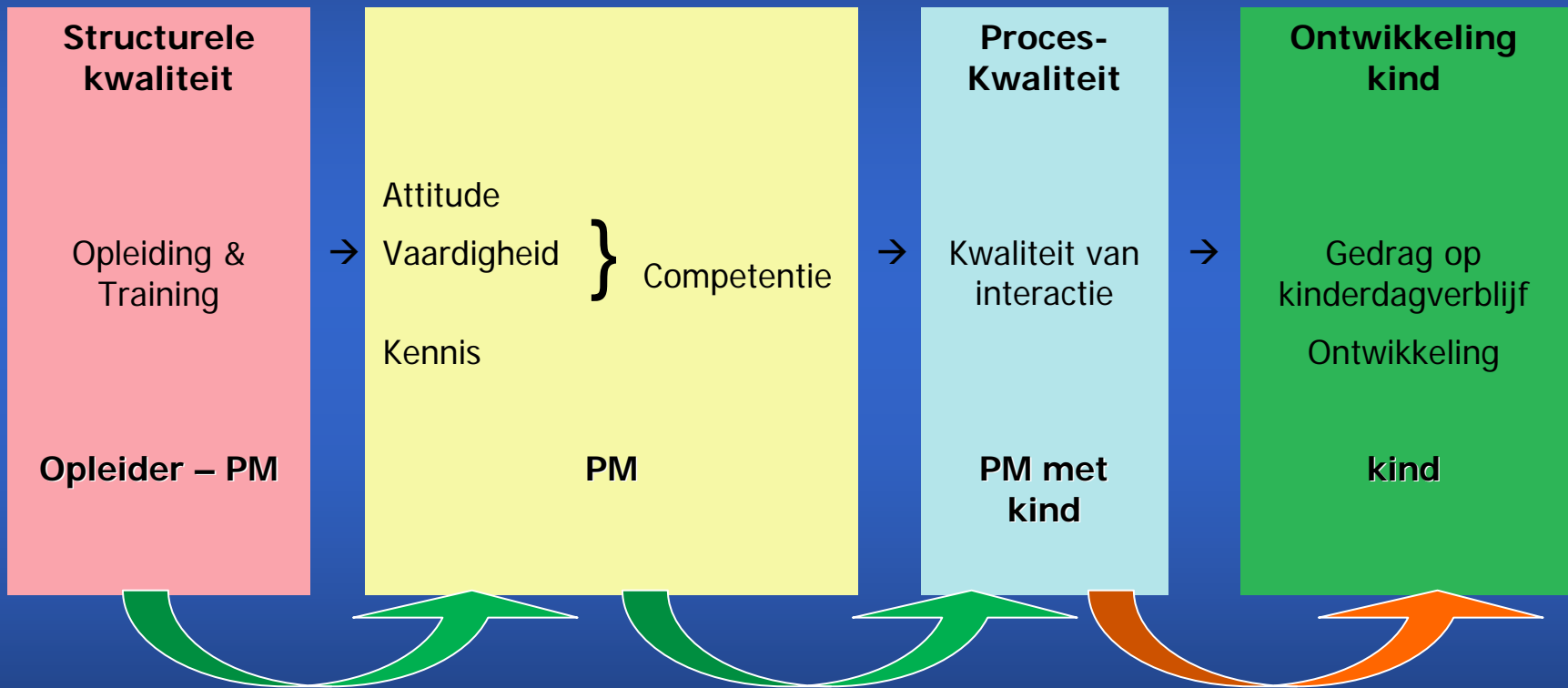
1. Vaak vragen **individuele** kinderen om aandacht?
2. **Verticale** groep → moeilijker om kinderen van verschillende lft op elkaar te betrekken?
3. Lagere **groepsstabiliteit?** ('duiventil')
4. **"Open deuren"-beleid**
5. Per leeftijdsgroep moet je anders kijken, denken en werken? (**baby, dreumes, peuter**)
6. ...
7. ...

Kun je interactie-/leidster-
vaardigheden trainen?

Ja!

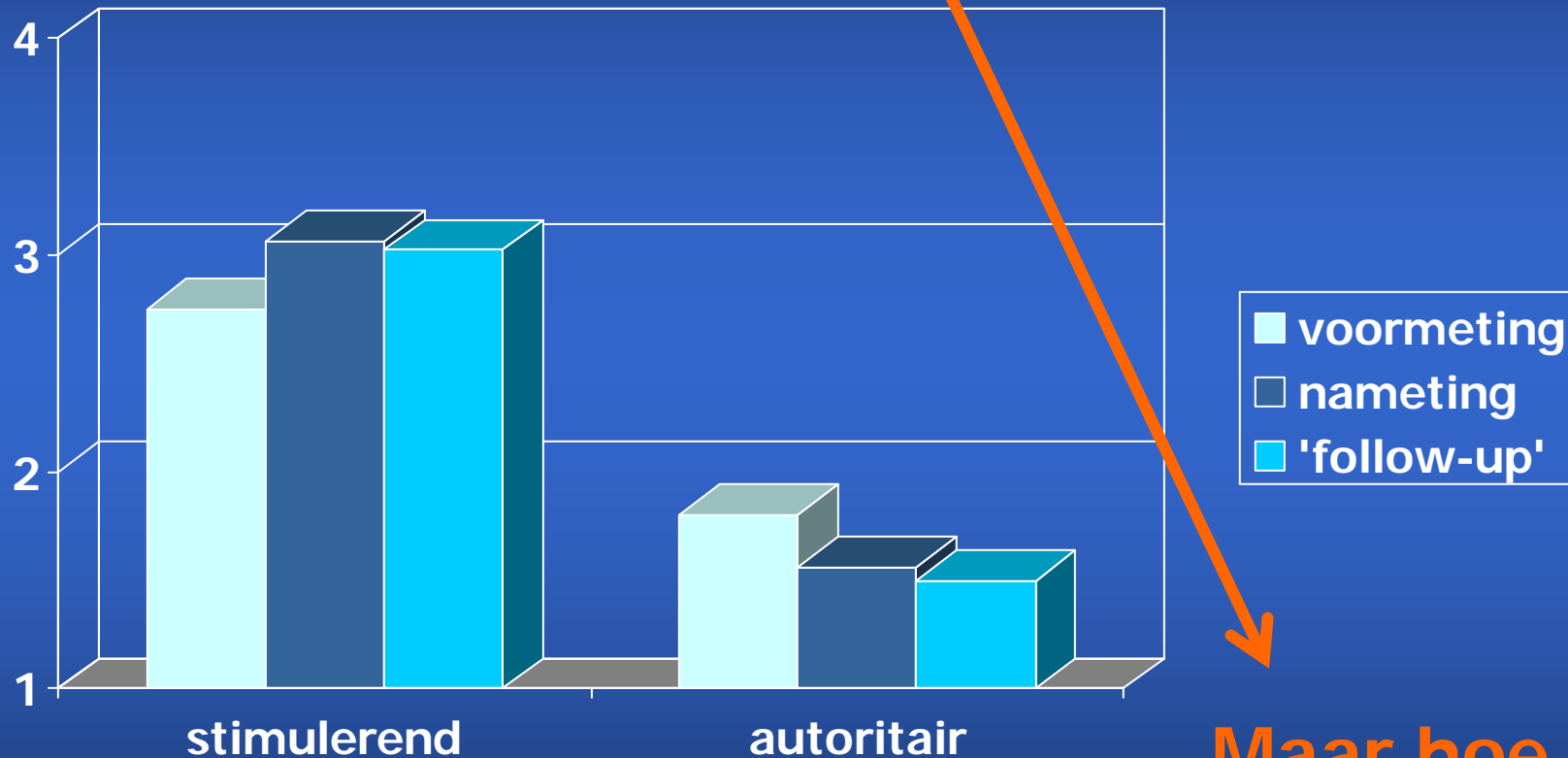
Maar ...

Een overzicht van 25 jaar onderzoek naar leidstertraining

Goede trainingen slaan een brug van opleider naar kind

VIB: Deels betere proceskwaliteit na training

Maar hoe zit het met de educatieve vaardigheden?

**NCKO Fase 3 –
gestart in 2009**

**NCKO-Kwaliteitsmonitor
gereed**

Pilot

**Ontwikkeling brede
interventie**

**voortbouwend op
NCKO-kwaliteitsmodel
en eerder NCKO-
onderzoek**

Effectstudie: 'Werkt het?'

Praten en uitleggen

Deze vaardigheid gaat om de mate waarin iemand praat en uitlegt (kwantiteit) maar ook om hoe iemand dat doet (kwaliteit)

Praten en Uitleggen

Zelfs aan de allerkleinsten is praten en uitleggen noodzakelijk!!

Praten en uitleggen

Hoge score:

De pedagogisch medewerker...

- Legt uit wat er gaat gebeuren en wat ze doet
- Luistert naar en reageert op vragen v/h kind
- Verwoordt intenties en gevoelens
- Stemt af op ontwikkelingsniveau
- Praat **met** en niet **tegen** de kinderen
- Heeft goede balans tussen luisteren en praten
- Stimuleert taalgebruik en -begrip

Praten en uitleggen

Middelmatige score:

De pedagogisch medewerker...

- Praat regelmatig maar niet met alle kinderen en/of in alle situaties
- Stemt niet goed af op ontwikkelingsniveau
- Stemt niet goed af op begripsniveau
- Stimuleert weinig taalgebruik en -begrip

Praten en uitleggen

Lage score:

De pedagogisch medewerker...

- Praat weinig met de kinderen
- Gebruikt interacties om mee te delen of het gedrag te sturen
- Gebruikt interacties niet om taalgebruik of –begrip te stimuleren
- Praat vooral **tegen** maar niet **met** de kinderen

Praten en Uitleggen

En nu zelf scoren....!

NB: "Tijdens de workshops zijn diverse fragmenten vertoond om de interactievaardigheden duidelijk te maken en te bespreken"

Tot slot:

En nu mee naar de praktijk?

Vragen?

Dank voor jullie interesse en aandacht!

